

Dorp Gelselaar rijst op uit het groen

GELSELAAR - Ganzendorp Gelselaar wordt het genoemd, maar het eerste wat je ziet zijn bomen. En niet van die kleintjes. Beuken, eiken, kastanjes en wilgen krijgen hier de kans om flink uit de kluiten te wassen.

Redactie 14-08-08, 05:55 Laatste update: 05-04-17, 18:30 Bron: destentor

•
•

Rondom het dorp – bijvoorbeeld langs de weg naar Geesteren, grotendeels één bomenlaan – en in het dorp zelf: bijna bescheiden doemt de toren van de Nederlandse Hervormde Kerk uit 1841 op uit het groen. Tussen de woningen door kun je er komen. De weldadige allure van kleinschaligheid die heel Gelselaar ademt, is hier in optima forma aanwezig. En wat een stilte... Nou ja, een groene specht laat wel van zich horen. Die voelt zich hier met al die bomen op zijn gemak.

Gevraagd naar de plekken die je als bezoeker van zijn dorp beslist moet zien, noemt Albert – "mijn roepnaam is Bertie" - Hondorp als eerste dit hofje rond de kerktoren. Hij loopt toevallig net naar buiten als de verslaggever zich van de bushalte en daarbij geplaatste dorpsplattegrond heeft

omgedraaid en op het punt staat zijn wandeling te vervolgen over de Pierikdijk, een van de dertien straten die Gelselaar telt (blijkt uit die plattegrond). Uiteraard noemt Hondorp ook de ganzen. "Daar is Gelselaar beroemd om." Maar dan had ik op een andere dag moeten komen, als de ganzenmarkt wordt gehouden, of – nieuw dit jaar, om de status van ganzendorp nog maar eens te benadrukken – het Gaanzekuuk'n Festival. "Er is wel een beeldje van drie ganzen, dat staat bij de school." Hij heeft het nog niet gezegd of onmiskenbaar is in de verte het gegak van ganzen te horen. Het geluid van Gelselaar.

Hondorp, die naam is voor de dorpsbewoners een begrip. Ook al is bakkerij Hondorp nu al weer tien jaar ter ziele. In 1998 deed Bertie het brood voorgoed de deur uit. Met pijn in het hart, maar er was geen opvolger, al zag het er even naar uit dat zijn zoon het wilde doen, die heeft nog wel voor bakker geleerd. Het honderdjarig bestaan is niet meer gevierd. "En sinds ook de supermarkt weg is, hebben we helemaal geen middenstand meer. Wat wil je ook, met 600 inwoners. Voor de boodschappen moeten we naar Diepenheim, vier kilometer. Of naar Borculo, acht. Ook als er wel een opvolger was geweest is de vraag of ons bedrijf had kunnen blijven bestaan. Ik had destijds in Gelselaar al niet genoeg klanten meer, verkocht roggebrood in Neede en Borculo."

Maar wonen in 'Gelster' (de streektaalnaam) doet Hondorp nog altijd met plezier. Hem krijg je hier niet weg. En trouwens, het is toch weer een klein bedrijf, de familie Hondorp biedt bed & breakfast.

Nog een tip aan zijn klanten (dat zijn tegenwoordig dus toeristen): havezate Bevervoorde. "Die hebben ze een paar jaar geleden opgegraven. Niet dat er veel van over is, hoor." Op weg erheen kom je langs de begraafplaats. De doden weten zich in het bomendorp bewaakt door machtige beuken. Die vanwege de harde wind vandaag magistraal ruisen. Op een bordje is te lezen dat uitbreiding van de begraafplaats op handen is.

Het bordje naar de havezate lijkt te verwijzen naar boerderij Jonkeren, bouwjaar 1919. Maar pas daarachter bevindt zich Bevervoorde. Inderdaad niet meer dan een paar stenen op een rij en de restanten van een muurtje; de grootte van het terrein geeft wel een idee van de omvang van het oorspronkelijke kasteel dat mogelijk uit de 14e eeuw stamt en bekend was als 'Thus te Geldesler'. Valt allemaal te lezen op een informatiebord, met daarop ook een getekende impressie, gebaseerd op onderzoek van archeologisch bureau RAAP. Indrukwekkend: molenkolk en molen hoorden ook tot het complex.

Een groepje geiten komt nieuwsgierig kijken wat de Stentorverslaggever hier in de motregen uitspookt. Hem is in elk geval duidelijk dat Gelselaar niet alleen een ganzendorp, maar een compleet dierendorp is. Gans, specht, geit, zwaluw – die vliegen de openstaande deuren van boerderij Jonkeren in en uit –, koeien en paarden natuurlijk, en midden in het dorp een veldje met schapen, parelhoenders en, één keer raden, een paartje ganzen.

O ja, wespen niet te vergeten. Je kunt een blik op voorheen de havezate werpen vanaf een 'uitkijkheuvel'. Maar: 'Pas op, wespennesten', waarschuwt een bordje ernaast. Maar wespen houden niet van motregen en blijven weg.

Achter de heuvel nog een extra attractie: daar kun je levensgroot ganzenbord spelen. Onder het toezien van twee gestileerde ganzen.

Terug naar het kruispunt van de bushalte. Ik zie in de gauwigheid dat je toch nog twee keer per uur met de bus naar Diepenheim kunt, er zijn dorpen waar het openbaar vervoer slechter is geregeld. Nabij de bushalte nog weer een ander bordje, net boven de grond: in 1998 is hier een rode beuk geplant, in het kader van het project 'Dorpen in het groen'. Iets voor een glimlach: een RODE beuk in het kader van een groen project. Bovendien: alsof Gelselaar niet al zoveel groen hééft. Maar nee,

eigenlijk verdienen de Gelselaarders een groot compliment dat ze zich zo inspinnen om hun dorp mooi en leefbaar te houden. Stichting Erfgoed Gelselaar heeft er een belangrijk aandeel in, evenals Gelselaars Belang: die naam kom je niet alleen op dit bordje bij de beuk tegen, ook bijvoorbeeld bij het complex van voetbalclub EGVV. De eerste steen van het clubgebouw is gelegd door W.H. te Geershuis, voorzitter 'Gelselaars Belang'. In 1987. Met al die bordjes loodst het dorp de wandelaar als vanzelf door zijn straten. Gelselaar is óók het dorp van de bordjes. Heel wat huizen tonen trots het jaartal waarin ze zijn gebouwd. Zelfs op een bankje bij de kerk staat dat het in 2005 is geplaatst, "in liefhebbende herinnering aan onze ouders". Wat je van tevoren niet zou denken: er staat ook een basisschool, G.A. van der Lugtschool geheten, waar zo'n zeventig kinderen op zitten. Aan de noordkant is eind vorige eeuw een nieuwbouwwijkje verrezen, met woningen die qua bouwstijl aan boerderijen herinneren.

Via de brink, het dorpshart, met de in ere herstelde dorpspomp (waarop de 'medewerkers totstandkoming definitieve brinkpomp' naar Gelsterse gewoonte keurig vermeld staan) beland je over de Dorpsstraat langs boerderijen uit eind 19e en begin 20e eeuw bij café-restaurant-zalencentrum Florijn. Hond Floris komt je blaffend, maar zonder enig kwaad in de zin tegemoet. "Stil, Floris, we hebben een klant", zegt Rita Bakker. Zij runt samen met haar man Jan (Florijn) de tent die in 1908 door de familie Hagedoorn is opgezet, waarna het bedrijf een eeuw lang door verschillende uitbaters is voortgezet. 2008 is dus een jubileumjaar, maar ze vieren het net zomin als Bertie Hondorp. "We hebben het er gewoon te druk voor", zegt Rita Bakker, nadat ze een kopje verse koffie heeft ingeschonken. 23 jaar geleden nam de van oorsprong Rijssense het etablissement over en daar heeft ze geen moment spijt van gehad. Florijn doen tevens dienst als dorps huis, dus er zit genoeg werk aan vast. "Al dreigen we nu de officiële status van dorps huis kwijt te raken, omdat de gemeente in principe geen bedrijven sponsort. Maar daar gaan we een oplossing voor vinden." Muziek- en toneelvereniging oefenen hier, Gelselaars Belang houdt er vergaderingen. En je kunt er trouwens ook gewoon dineren, Rita Bakker is de keukenchef.

Bij mooi weer zitten er altijd wel toeristen op het terras die de fiets even aan de kant hebben gezet. "Het is waar, vaak genoeg krijg ik dan de opmerking te horen dat het hier zo heerlijk stil is. Dat je alleen de dieren hoort. Iemand vroeg: können ze hier eigenlijk wel auto's?"

De boom die in 1998 werd geplant in het kader van "Dorpen in het groen". Het bordje waarover wordt gesproken in het artikel is helaas verdwenen